

Sygn. akt VII Kz 27/19

POSTANOWIENIE

Dnia 22 luty 2019r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie w VII Wydział Karny Odwoławczy

Przewodniczący SSO Beata Jarosz

Protokolant sekr. sądowy Aleksandra Błachowicz - Drózdź

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Częstochowie Ewy Bednarek – Mękarskiej

w sprawie przeciwko G. M.

synowi J. i B., urodz. (...) w P.

oskarżonemu o przestępstwo z art. 226§1 k.k., art. 190§1 k.k

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego w dniu 03.01.2019r.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10 grudnia 2018r.

w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia zażalenia od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 02.10.2018r. w sprawie XI K 713/17

na podstawie art. 437§1i 2 kpk w zw. z art. 126 k.pk.

p o s t a n a w i a

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przywrócić obrońcy termin do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 2.10.2018r. w sprawie XI K 713/17 i przyjąć zażalenie obrońcy z dnia 19.10.2018r.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 02.10.2018r.. Sąd Rejonowy w Częstochowie umorzył na podstawie art. 17 par. 1 pkt 4 k.p.k. w zw., z art. 31 par. 1 k.k. postępowanie karne wobec G. M. o czyny z art. 226§1 k.k., art. 190§1 k.k. Nadto orzekł wobec oskarżonego środek zabezpieczający w postaci terapii ambulatoryjnej w (...).

Oskarżony nie był obecny na ogłoszeniu postanowienia, natomiast był obecny jego obrońca. Postanowienie zostało zatem przesłanej oskarżonemu, zgodnie z treścią art., 100§4 k.pk. Postanowienie to zostało doręczone oskarżonemu w formie zastępczej (powtórne awizo) w dniu 24.10.2018r. (k. 144a).

Obrońca wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 02.10.2018r. w dniu 19.10.2018r., zatem po upływie 7 dni od ogłoszenia postanowienia.

Przewodnicząca XI Wydziału Karnego zarządzeniem z dnia 22.10.2018r. odmówiła przyjęcia powyższego zażalenia wskazując, że obrońca był obecny na ogłoszeniu postanowienie i termin do wniesienia zażalenia upłynął dla niego 9.10.2018r.

Od powyższego zarządzenia zażalenie wniósł obrońca oskarżonego, podnosząc, że w dniu 2.10.2018r. Sąd nie ogłosił postanowienia wraz z uzasadnieniem, a jedynie ogłosił ustne motywy rozstrzygnięcia i w związku z tym zgodnie z treścią art. 100§. 6 k.p.k. w zw. z art. 98 §2 k.p.k. termin do wniesienia zażalenia biegł od dnia

doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem. obrońca otrzymał zaś postanowienie wraz z uzasadnieniem w dniu 12.10.2018r., zażalenie wniósł zaś 19.10.2018r.

Ponadto z ostrożności wniósł o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia, wskazując, że obrońca pozostawał w mylnym przekonaniu, że Sąd podał jedynie ustne motywy rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2018r. Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie z dnia 02.10.2018r. Sąd Rejonowy wskazał, że wbrew twierdzeniom obrońcy, Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie nie zastosował instytucji z art. 98 par. 2 k.p.k., co wynika jednoznacznie z treści protokołu. Uchybienie terminu nastąpiło, zatem w ocenie Sądu Rejonowego wyłącznie z winy obrońcy.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2019r. Sąd Okręgowy w Częstochowie utrzymał w mocy zarządzenie z dnia 22.10.2018r. o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie z dnia 2.10.2018r.

W dniu 03.01.2018r. obrońca oskarżonego złożył zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10.12.2018r. o odmowie przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia.

Postanowieniu temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że uchybienie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 2 października 2018r. przez obrońcę nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego, podczas gdy obrońca nie miał wpływu ma to, że uzasadnienie postanowienia z dnia 2.10.2018r. zawierało podstawy rozstrzygnięcia, co sprawiło, że obrońca mógł pozostać w błędzie co do rozpoczęcia biegu terminu. Stawiając ten zarzut wniósł o uchylenie postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd Okręgowy w niniejszym składzie chciałby zauważyć, że oskarżony w niniejszej sprawie G. M. nie był obecny na terminie posiedzenia, na którym ogłoszono postanowienie o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego, co skutkować musiało zgodnie z treścią art. 100 § 4 k.p.k. doręczone oskarżonemu. Zgodnie z treścią art. 460 kpk termin do wniesienia zażalenia dla oskarżonego wynosił 7 dni od doręczenia mu odpisu postanowienia. Skoro oskarżonemu doręczono odpis postanowienia w drodze podwójnego awiza w dniu 24.10.2018r., (k.144a) **to termin do wniesienia zażalenia dla oskarżonego na postanowienie z dnia 2.10.2018r. upływał w dniu 31.10.2018r.**

Dalej Sąd Okręgowy w niniejszym składzie pragnie zauważyć, rzecz oczywistą, że pełnomocnik/ obrońca reprezentuje interesy strony, a nie swoje własne (nie staje się autonomiczną stroną postępowania), co oznacza, że podejmowane przez niego czynności są zawsze czynione w interesie reprezentowanej strony i w jej sprawie. Z uwagi na wewnętrzną organizację podmiotu świadczącego usługi pocztowe dla sądów oraz inne obiektywne przyczyny (np. brak zastania adresata i konieczność awizowania przesyłki) faktyczny termin doręczenia listu zawierającego odpis orzeczenia może być różny dla poszczególnych adresatów. Ponadto, fakt posiadania obrońcy czy pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego nie odbiera stronie możliwości skutecznego wniesienia samodzielnie zażalenia (z wyłączeniem przypadków tzw. przymusu adwokacko-radcowskiego). Stąd nie można uznać, że z uwagi na różne sposoby obliczania początku biegu terminu do wniesienia zażalenia dla każdego z adresatów doręczonego orzeczenia należałoby w formalistyczny sposób w tym przedmiocie czynić z nich odrębne podmioty. Wszak pełnomocnik, składając zażalenie, wyraża wolę strony. **Zatem, jeżeli termin do wniesienia zażalenia dla strony mija w dniu późniejszym niż dla pełnomocnika lub obrońcy, ten ostatni może skutecznie wnieść zażalenie w tym dłuższym terminie.** (porównaj postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2015 r. III KZ 79/15).

Wynika to nie tylko z zasygnalizowanej wcześniej "jedności" sprawy stojącej u podstaw decyzji procesowej i środka odwoławczego, ale także z faktu, iż dopiero po uzyskaniu orzeczenia i zapoznaniu się z nim strona może podjąć decyzję

o wniesieniu środka odwoławczego. Sąd Okręgowy w Częstochowie w niniejszym składzie zauważa zatem, że i dla obrońcy oskarżonego termin do wniesienia zażalenia upływał w dniu 31.10.2018r., a skoro tak, to wniósł on zażalenie w terminie.

Mając jednak na uwadze prawomocność zarządzenia z dnia 22.10.2018r., Sąd Okręgowy zauważa, że uchybienie terminu w niniejszej sprawie przez obrońcę nastąpiło wyłącznie z jego winy, gdyż uważał on (błędnie), że Sąd Rejonowy ogłosił postanowienie bez uzasadnienia i tym samym, że termin do wniesienia zażalenia będzie biegł dla niego od dnia doręczenia postanowienia.

Zgodnie zaś z utrwalonym orzecznictwem uchybienie terminowi z wyłącznej winy obrońcy jest podstawą do przywrócenie terminu dla strony, a oczywistym jest, że obrońca wniósł zażalenie w imieniu strony, jakim jest oskarżony. (zobacz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.11.1973r., II KZ 220/73, OSNKW 1974 nr 3, poz. 56, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2017 r. II KZ 18/17). Zawinione niedotrzymanie terminu zawitego przez obrońcę jest przyczyną niezależną od oskarżonego, uzasadniającą przywrócenie mu tego terminu. Nieuprawnionym jest zakładanie, że oskarżony, niejako nie licząc na dokonanie odpowiednich czynności procesowych przez swego obrońcę, powinien je podejmować sam z zachowaniem stosownych terminów. Z przepisu art. 86 § 2 k.p.k. wynika bowiem jedynie, że działania obrońcy nie wyłączają działań samego oskarżonego, nie zaś, że oskarżony jest zobligowany do działania zawsze samodzielnie i niezależnie od działań swego procesowego zastępcy. Stanowisko przeciwne byłoby sprzeczne z istotą instytucji obrońcy, opierającej się na zaufaniu osoby reprezentowanej do jej procesowego przedstawiciela (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r., III KZ 31/15, LEX nr 1734691 i z dnia 10 stycznia 2000 r., IV KKN 32/99, LEX nr 39913).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Częstochowie zmienił zaskarżone postanowienie i przywrócił termin do wniesienia zażalenia.